

VIRGINIA ANDREWS

OVOCIE
MINULOSTI

VIRGINIA ANDREWS

OVOCIE
MINULOSTI

Virginia C. Andrews
Ovocie minulosti

Copyright © 1984 by Vanda Production, Ltd.

Translation © 1993 by Dáša Zvončeková

Cover desing © 2020 by 3H creative studio

Slovak edition © 2020, 2020 (elektronická verzia) by NOXI, s. r. o.

All right reserved.

TENTO PRÍBEH JE VYMYSLNÝ. MENÁ, POSTAVY, MIESTA A UDALOSTI
SÚ VÝPLODOM AUTORKINEJ FANTÁZIE ALEBO ICH POUŽILA
NÁHODOU. AKÁKOLVEK PODOBNOSŤ SO SKUTOČNÝMI UDALOSŤAMI,
MIESTAMI ALEBO ĽUĎMI, ŽIVÝMI ČI MŔTVYMI, JE CELKOM
NÁHODNÁ.

ISBN 978-80-8111-532-5

ČASŤ PRVÁ

Foxworth Hall

NADIŠLO LETO, KEĎ SA MI KONEČNE V PÄĎDESIATICH dvoch rokoch a Chrisovi v päťdesiatich štyroch rokoch majú splniť sľuby o bohatstve, ktoré nám dala matka kedysi veľmi, veľmi dávno – ja som mala vtedy dvanásť a Chris štrnásť rokov.

Teraz tu obaja stojíme a hľadíme na ten obrovský hrôzyplný dom. Nikdy som si nemyslela, že ho ešte uvidím. Hoci je len vernou kópiou pôvodného Foxworth Hallu, zamrazilo ma. My dvaja s Chrisom sme zaplatili privysokú cenu za to, že sme sem dnes mohli prísť ako dočasní vládcovia tohto ozrutného sídla, z ktorého mali zostať len obhorené ruiny. Kedysi som verila, že v ňom spolu ako princ s princeznou prežijeme midasovské zlaté časy, i keď nie až v tolkej hojnosti.

Už neverím rozprávkam.

Tak živo, akoby to bolo len včera, si spomínam na tú chladnú letnú noc – na zamatovočiernej oblohe tajomne svietil mesiac a záhadne blikali hviezdy, keď sme sem po prvý raz prišli plní nádejí, že to, čo tu prežijeme, bude nádherné. Ale nečakalo nás nič dobré.

Keď nás matka viedla tou tmavou a trochu desivou nocou aj s päťročnými dvojičkami, bratom a sestrou, do tohto veľkého domu, ktorý sa volal Foxworth Hall, boli sme s Chrisom ešte takí mladí, nevinní a dôverčiví. Milovali sme matku, verili sme jej, boli sme presvedčení, že tu strávime len dni s nádychom zelenej v znamení bohatstva a žltej v znamení šťastia.

Tak slepo sme jej verili, keď sme vtedy kráčali za ňou.

A potom zamknutí v tmavej ponurej izbe hore na poschodí a v zaprášenom stuchnutom podkroví, kde sme sa

hrávali, sme sa navzájom presviedčali, že matka splní sľuby a raz bude Foxworth Hall aj so svojím nesmiernym bohatstvom patriť nám. Ale zlé, no mocné srdce krutého a bezcitného starého otca neprestajne bilo aj napriek maminým predpokladom a bránilo štyrom mladým srdciam plným nádejí žiť. Museli sme čakať a čakali sme viac ako tri dlhé, predlhé roky, lenže naša mamička ani potom svoje sľuby nespĺnila.

Až po matkinej smrti, v deň, keď čítali jej závet, sa z nás stali správcovia Foxworth Hallu. Celé sídlo odkázala svojmu najobľúbenejšiemu vnukovi Bartovi, môjmu synovi, ktorého otcom bol jej druhý muž, ale kým nedovrší dvadsaťpäť rokov, majetok mal spravovať Chris.

S rekonštrukciou Foxworth Hallu sa začalo ešte pred jej odchodom do Kalifornie, kam nás išla hľadať, ale dokončili ju až po jej smrti.

Dom bol pätnásť rokov prázdny, starali sa oň správcovia, a právne záležitosti riešili advokáti, ktorí sa písomne alebo telefonicky o všetkom radili s Chrisom. Opustené sídlo smutne čakalo na deň, keď sa Bart rozhodne v ňom bývať. Vôbec sme nepochybovali o tom, že raz ten deň príde. Načas nám ho prenechal, dovtedy, kým sa oň začne starať sám.

Za každým vnadidlom číha pasca, našepkávala mi moja večne podozrievavá myseľ. Cítim, ako nás mámi do svojich osídíel. Prešli sme s Chrisom tolkkú cestu len preto, aby sa kruh uzavrel a my sme sa opäť ocitli na samom začiatku?

Aká pasca je to tentoraz?

Nie, nie, opakovala som si a tá moja ustavične ostražitá a nedôverčivá myseľ sa upokojila. Veď sme mali zlato bez lesku. Raz si už musíme uvedomiť, že aj nás čaká zaslúžená odmena. Noc pominula, konečne svitol náš deň a my tu znovu stojíme a kocháme sa vo svojich nesplnených snoch.

Naozaj sme tu a chceme bývať v tomto staronovom sídle, pomyslela som si a v ústach som začítla tú známu horkastú pachuť. A je po radosti! Vtedy som vlastne pochopila, že ma prenasleduje mora, ktorá nezmizne, ani keď otvorím oči.

Zahnala som ten pocit a usmiala sa na Chrisa, stisla som mu ruku a dívala sa na ten novučičký Foxworth Hall, čo vyrástol z popola starého domu, aby nás znovu ohúril svojou majestátnosťou, ozrutnosťou, pocitom, že v ňom ešte striehne zloba, a nekonečným množstvom okien s čiernymi okenicami, akoby s ťažkými viečkami na tmavých kamených očiach.

Týčil sa dovysoka a rozpínal doširoka, rozprestieral sa na niekoľkých akroch zeme, úžasný, veľkolepý a desivo nádherný zároveň. Bol väčší než väčšina hotelov, mal pôdorys obrovského písmena T. Z mohutnej centrálnej časti sa rozbiehali krídla na všetky štyri svetové strany.

Celý bol postavený z ružovočervených tehál. Čierne okenice, boli ich desiatky, farebne ladili s bridlicovou strechou. Grandiózny portikus podopierali štyri mohutné biele korintské stĺpy. Nad dvojitémi čiernymi vchodovými dverami sa vynímali ružice z farebného skla. Dvere zdobilo masívne mosadzné kovanie, bez neho by nepôsobili tak impozantne, vyznievali by jednoducho, ba až stroho.

Mala by som z toho pohľadu celkom dobrý pocit, keby slnko nebolo odrazu zašlo za tmavý mrak. Pozrela som hore na oblohu, zlovestne sa zatiahla ako pred búrku, nevestila nič dobré, len vietor a dážď. Stromy v neďalekom lese sa rozknísali, vtáci z nich splašene odlietali a so škrekotom si hľadali úkryt. Na udržiavané trávniky bez jedinej smietky odrazu navialo polámané halúzky a opadané lístie, kvety kvitnúce v geometricky usporiadaných záhonoch nemilosrdne bičoval vietor, až sa skláňali k zemi.

Zachvela som sa a pomyslela si: *Povedz mi ešte raz, Christopher Doll, že sa všetko dobre skončí. Ešte raz mi to povedz, lebo nemôžem tomu veriť, keďže zašlo slnko a schyluje sa k búrke.*

Aj on pozrel nahor, cítil, ako vo mne rastie nepokoj, nechut' znovu tým všetkým prejsť, hoci som to slúbila svojmu druhému synovi Bartovi. Pred siedmimi rokmi nám psychiatri povedali, že sa už nebude musieť pravidelne liečiť.

Chris ma chcel povzbudiť a objal ma rukou okolo pliec. Sklonil sa ku mne a perami ma poštekľil na líce. „Uvidíš,

vyjde nám to, všetkým. Viem to. Už predsa nie sme porcelánové bábiky zavreté v izbe na poschodí, ktoré musia prijímať rozhodnutia svojich rodičov a starých rodičov a dúfať, že budú správne. Teraz sme my dospelí, svoj život máme vo vlastných rukách. Kým Bart nedosiahne závetom stanovený vek, aby mohol prevziať svoje dedičstvo, sme majiteľmi my dvaja: Dr. Christopher Sheffield s manželkou z Marin County v Kalifornii. Ver, nik v nás nespozná brata a sestru. Ani na um im nezíde, že by sme mohli byť priami potomkovia Foxworthovcov. Všetky trápenia sú už za nami. Chopme sa svojej príležitosti, Cathy. Tu v tomto dome môžeme napraviť zlo, čo spáchali na nás i našich deťoch, najmä na Bartovi. Nebudeme vládnuť železnou rukou a ocelovou vôľou, ako to robieval Malcolm, ale láskavo, ohľaduplne a s pochopením.“

Len preto, že ma Chris objal rukou okolo pliec a pevne privinul k sebe, nazbierala som dosť síl, aby som vnímala dom v novom svetle. Bol nádherný. Zostaneme tu kvôli Bartovi, kým nedovrší dvadsaťpäť rokov, a potom odídeme s Chrisom a Cindy na Havajské ostrovy, kde sme chceli odjakživa bývať pri mori blízko bielych pláží. Áno, tak by to malo byť. A tak to aj bude! Usmiata som sa obrátila ku Chrisovi. „Máš pravdu, nebojím sa viac tohto domu, nijakého domu sa už nebojím.“ Zasmial sa, rukou, ktorá mu skĺzla na môj driek, ma jemne potisol dopredu.

Hneď po skončení strednej školy odletel môj prvý syn Jory do New Yorku za svojou starou mamou, madam Marishou. Len krátko tancoval v jej baletnom súbore, keď si ho všimla kritika a začali ho obsadzovať do hlavných rolí. Za Jorym odletela na východ aj Melodie, jeho láska z detstva.

V dvadsiatke sa môj Jory oženil s o rok mladšou Melodie. Tancovali spolu a veľmi tvrdo pracovali, aby sa dostali až na vrchol. Dnes sú najvýznamnejším baletným párom v krajine, perfektne, nádherne zohratí, akoby sa dohovárili myslou, ani čo by si len zábleskom očí dávali znamenia. Už päť rokov sú veľmi úspešní. Po každom predstavení

ich oslavuje nadšená verejnosť a ospevujú kritiky. Vďaka vystúpeniam v televízii ich obdivuje také obrovské publikum, aké by sa im len na predstaveniach nikdy nepodarilo získať.

Pred dvoma rokmi zaspala madam Marisha naveky, zmierili sme sa s jej stratou, veď sa dožila osemdesiatich siedmich rokov a pracovala až do posledného dňa.

Môj druhý syn Bart sa ako sedemnásťročný priam zázračne zmenil, zo zaostávajúceho študenta sa stal jeden z najlepších v škole. Asi v tom čase odchádzal Jory do New Yorku. Vtedy som si myslela, že azda Joryho neprítomnosť povzbudila Barta, ktorý vyšiel zo svojej ulity a začal sa živo zaujímať o štúdium. Práve pred dvoma dňami promoval na Právnickej fakulte Harvardskej univerzity ako najlepší študent v ročníku.

V obrovskej posluchárni Právnickej fakulty Harvardskej univerzity v Bostone sme sa stretli s Jorym a s Melodie, spoločne sme sledovali Barta, ako preberá diplom. Chýbala tam len naša adoptívna dcéra Cindy. Bola v Južnej Karolíne u svojej najlepšej priateľky. Veľmi ma trápilo, že Bart nevie prekonať nenávisť k dievčaťu, ktoré sa tak veľmi usilovalo získať si jeho náklonnosť, pričom on pre to neurobil vôbec nič. Ešte viac ma mrzelo, že ani Cindy nedokázala prekonať svoju nevraživosť k Bartovi a neprišla osláviť s ním tento deň.

„Nie!“ skríkla mi do telefónu. „Je mi fuk, že mi poslal oznámenie. Vyťahuje sa! Nech má aj desať titulov, za to ešte nespádnem na zadok, ani ho nebudem mať radšej po tom všetkom, čo mi vykonal! Jorymu a Melodie to, prosím, vysvetlite, nechcem, aby sa ich to dotklo. Bartovi nemusíte vysvetľovať nič, on to pochopí!“

Sedela som medzi Chrisom a Jorym a užasnuto som pozerala na syna, ktorý bol doma taký uzavretý, náladový a neochotný komunikovať a teraz patrí k najúspešnejším absolventom, dokonca ho vybrali, aby predniesol záverečný ďakovný prejav. Jeho zápalisté slová vyznievali nesmierne pôsobivo, mali priam hypnotickú moc. Pozrela som na Chrisa, bol nekonečne hrdý, keď sa na mňa usmial.

„Kto by si to bol pomyslel? Je úžasný, Cathy. Však si naňho hrdá? Tak veľmi ako ja.“

Ale áno, samozrejme, som pyšná, že tam Barta vidím. Lenže uvedomujem si, že Bart, ktorý teraz stojí na pódiu, je celkom iný, ako sme ho doma poznali. Možnože je už naozaj v poriadku. Celkom normálny – aspoň podľa toho, čo hovoria lekári.

Veľa drobných prejavov mi však napovedá, že Bart sa až tak výrazne nezmenil, ako to tvrdia lekári. Prv než sme sa rozišli, povedal mi: „Keď prídem do svojho, musíš tam byť, mami.“ Ani slovom nespomenul, že by so mnou mal byť aj Chris. „Naozaj mi záleží na tom, aby si tam bola.“

Vždy sa musel veľmi premáhať, keď mal vysloviť Chrisovo meno. „Pozveme aj Joryho so ženou a, samozrejme, Cindy.“ Uškrnul sa, už len keď vyslovil jej meno. Nemôžem pochopiť, že niekto nevie mať rád také milé a pekné dievča, ako je naša adoptívna dcéra. Nedokázala by som ju väčšmi milovať, ani keby bola z môjho mäsa a kostí a z krvi môjho Christophera Dolla. Odvtedy, čo k nám prišla ako dvojročná, ju obaja považujeme za naše „spoločné“ dieťa, ona jediná nám patrí obom rovnako.

Teraz má Cindy šesťnásť a je oveľa vyspelejšia, než som bola ja v jej veku. Lenže Cindy nikdy nechýbala láska a starostlivosť, na rozdiel odo mňa. Bola zdravá zo slnka a z čerstvého vzduchu, ktoré tak veľmi chýbali nám – štyrom uväzneným deťom. Dobrá strava a pohyb... toho všetkého mala nadostač. Nám to však odopreli.

Chris sa ma spýtal, či tu budeme stáť vonku celý deň a čakať, kedy začne liať ako z krhly, či pôjdeme dnu až potom. Ťahal ma, pobádal, aby som šla ďalej, pokojne a sebaisto, čo bolo pre neho typické.

Krok za krokom sme pomaly vystupovali hore k veľkolepému vchodu do Foxworth Hallu, keď kdesi zahrnelo, one-dlho už aj trieskalo takmer nad našimi hlavami a mrakmi obťažkanú oblohu pretínali hrozivé blesky.

Všimla som si aj detaily, ktoré mi predtým unikli. Mozaikové kachličky v troch odtieňoch červenej, ktorými bola dláždená stĺpová terasa, vytvárali rovnako zložitý ružicový

vzor, aký bol aj na ružiciach z farebného skla nad dvojíťmi vchodovými dverami. Pozrela som na ne a potešila som sa. Predtým tam neboli. Zrejme to Chris dobre povedal. Nie je to ten istý dom, veď ani dve snehové vločky nie sú navlas rovnaké.

Zamračila som sa, čo je to za nezmysel, kto to kedy videl, zamýšľať sa nad tým, či sú dve snehové vločky rovnaké.

„Už prestaň, Catherine, prečo si chceš nasilu pokaziť radosť z dnešného dňa, prečo stále niečo hľadáš? Vidím ti to na tvári, na očiach. Dávam ti svoje čestné slovo, že z tohto domu odídeme, len čo Bart oslávi svoje dvadsiate piate narodeniny, odletíme na Havajské ostrovy. A ak tam začne zúriť hurikán a zmetie náš dom do mora, tak len preto, že si sa toho už vopred obávala.“

Rozosmial ma. „A nezabudni na sopku,“ povedala som so smiechom. „Vychrlí na nás horúcu lávu.“ Uškrnul sa a žartovne ma potľapkal po zadku.

„Prestaň, prosím ťa! Dvadsiateho augusta už budeme sedieť v lietadle, ale dám na to krk, že si budeš robiť starosti kvôli Jorymu a Bartovi a budeš premýšľať, čo si v tom dome sám počne.“

Vtom som si spomenula, že na niečo som celkom zabudla.

Bart slúbil, že nás bude vo Foxworth Halle čakať prekvapenie. A ako záhadne sa tváril, keď mi to hovoril!

„Budeš si myslieť, že máš halucinácie, mama, keď uvidíš.“ Nedopovedal, len sa rozpačito usmial. „Chodieval som tam každé leto pozrieť sa, či je všetko v poriadku, skontrolovať dom, či nie je zanedbaný, stuchnutý, či nechátra. Bytovým architektom som prikázal, aby všetko zariadili presne tak, ako kedysi, až na moju pracovňu. Bude moderná, s najmodernejšou elektronikou, akú budem potrebovať. Ale... ak chceš, môžeš do domu dokúpiť zopár vecí, aby vyzeral útulne.“

Útulne? Ako môže taký dom vôbec vyzerať útulne? Viem, aký je to pocit, keď je človek vnútri zavretý, navždy stratený, uväznený v pasci. Striaslo ma, keď som počula klopkanie vlastných vysokých podpätkov a tlmený zvuk Chrisových

topánok, keď sme kráčali k čiernym dverám s mosadzným kovaním zdobeným erbovými znakmi. Ktovie, či si Bart vyhladal rodokmeň Foxworthovcov a objavil šľachtické listiny a erby, ktoré, ako sa zdalo, tak veľmi potrebuje a po ktorých tak veľmi túži. Na oboch krídlach dverí boli ťažké mosadzné klopádlá a uprostred malý, takmer nenápadný gombík, ktorým sa kdesi vnútri rozozvučal zvonček.

„Som si istý, že v dome je množstvo moderných prístrojov, ktoré by celkom určite šokovali obyvateľov pravých historických virgínskych domov,“ zašepkal Chris.

Dozaista má pravdu.

Bart miluje minulosť, ale oveľa väčšmi ho očarúva budúcnosť. Niet takého elektronického prístroja, ktorý by si nekúpil.

Chris siahol do vrečka po kľúč, ktorý som dostala od Barta tesne pred odletom z Bostonu. Usmial sa na mňa a zasunul ťažký mosadzný kľúč do zámku. Prv než ho stihol otočiť, dvere sa dokorán otvorili.

Prekvapene som o krok ustúpila.

Chris ma znovu postrčil dopredu a zdvorilo sa prihovril starcovi, ktorý nás gestom pozýval dnu.

„Podďte ďalej,“ povedal tenkým piskľavým hlasom a rýchlo si nás premeral. „Váš syn mi volal, že prídete. Som tu tak povediac najatý pomocník.“

Začudovane som hľadela na chudého zhrbeného starca, ktorý bol taký nahnutý dopredu, že i na rovnej zemi vyzeral, akoby stúpал hore kopcom. Vyblednuté vlasy neboli ani sivé ani plavé. Mal vpadnuté líca a vodnaté svetlomodré oči, s výrazom, akoby dlhé roky trpel. Niečo mi bolo na ňom povedomé.

Nohy som mala ťažké ako olovo, nevládala som nimi ani pohnúť. Keď som jednou nohou vkročila do vstupnej haly tohto ideálu zvaného Foxworth Hall, naberanú sukňu bielych letných šiat mi nadvihol vietor a odhalil mi nohy až po stehná.

Chris stál pri mne. Pustil mi ruku a objal ma okolo pliec. „Doktor Christopher Sheffield s manželkou,“ predstavil nás prívetivo, ako mal vo zvyku, „a vy?“

Vyziabnutý stavec len zdráhavo potriasol pravickou Chri-sovu mocnú ruku. Na úzkych stareckých perách mu pohrá-val ironický úsmev, ktorý ešte väčšmi vynikol, keď nadvihol husté obočie. „Som rád, že vás poznávam, doktor Sheffield.“

Nevedela som odtrhnúť zrak od toho zhrbeného starca s modrými vodnatými očami. Ten jeho úsmev, rednúce, silne prešedivené vlasy, tie oči so zarážajúco dlhými mihal-nicami. Otec!

Môj otec, môj milovaný fešný otec, prežila som s ním najšťastnejšie dni svojej mladosti. Modlila som sa, len aby som ho ešte niekedy stretla.

Ten šlachovitý stavec nám prezradil, kto je, až keď ho Chris pevne chytil za ramená. „Som váš dávno stratený strýko, ktorý pred päťdesiatimi siedmimi rokmi údajne zmizol vo švajčiarskych Alpách.“

Joel Foxworth

CHRIS POHOTOVO ZAREAGOVAL, ABY ZAKRYL PREKVAPenie, ktoré sa nám obom istotne zračilo na tvárach.

„Moju ženu ste zaskočili,“ zdvorilo vysvetľoval. „Viete, volala sa za slobodna Foxworthová... a až doteraz bola presvedčená, že všetci príbuzní z matkinej strany už zomreli.“

Tvárou mu ako tieň preletel letný potutelný úsmev, potom si „strýko Joel“ nasadil zbožný, láskavý výraz, akoby bol dobrák od kosti. „Chápem,“ povedal stavec šeptom, ktorý pripomínal vetrík, čo nepríjemne šuchoce suchým lístím.

Hlboko v Joelových svetlomodrých vodnatých očiach sa skrývali temné mučivé tiene. Viem, čo by mi Chris povedal, ani hovoriť mu to nemusím, že mi zasa naplno pracuje fantázia.

Nie, nie, nie, nijaké tiene... to je len výplod tvojej fantázie.

Chcela som zahnať podozrenie, čo vo mne vyvolal ten stavec, ktorý o sebe tvrdí, že je jedným z dvoch mŕtvych starších bratov mojej matky, a so záujmom som sa poobzerala po vstupnej hale, ktorá často slúžila aj ako plesová sála. Počula som, ako vietor nabera silu a sviští, ako čoraz bližšie a častejšie hrmí, búrka teda už visí skoro nad nami.

Ach, spomenula som si na deň, keď som mala dvanásť, zahľadená do dažďa som túžila zatancovať si v tejto plesovej sále s druhým manželom mojej matky, ktorý sa stal neskôr otcom môjho druhého syna Barta. Vzdychla som si za svojou mladosťou, keď som pevne verila, že svet je nádherný a plný lásky.

To, čo som považovala v detstve za krásne, sa nedalo ani porovnať s tým, čo som videla – precestovali sme s Chrisom

celú Európu, boli sme v Ázii, Egypte, Indii. Napriek všetkému sa mi táto vstupná hala videla dva razy taká honosná a veľkolepá ako vtedy, keď som mala dvanásť.

Ach, hrozné, ako mi to vyrazilo dych! Nemohla som na to všetko nehladiť s obdivom, ale i s rozpakmi a akosi čudne ma stislo pri srdci, ktoré sa mi vzápätí rozbúchalo ako zvon, a zrýchlil sa mi tep, zaliala ma horúčava. Zahľadela som sa na tri lustre zo zlata a krištálu, v ktorých boli ozajstné sviece. V kolkých radoch predtým boli? V piatich? V troch? Nespomínam si. Zadávala som sa na obrovské zrkadlá v zlatých rámoch, lemujúce halu, v ktorých sa odrážal nádherný nábytok v štýle Ľudovíta XIV., kde si mohli posediť a podebatovať tí, čo práve netancovali.

Vôbec to nemalo takto vyzerat! To, čo si človek uchová v spomienkach, býva krajšie ako v skutočnosti, tak prečo na mňa tento nový Foxworth Hall zapôsobil oveľa väčšmi než ten starý?

Vtom som si všimla čosi, čo ma nesmierne prekvapilo.

Dvojité točité schodisko sa rozbiehalo napravo i naľavo z rozľahlého bielo-červenými mramorovými kachličkami šachovnicovo dláždeného priestoru. Je to to isté schodisko? Veď som na vlastné oči videla oheň, v ktorom zhorel Foxworth Hall – zostali z neho len obhorené žeravé ruiny a popol. A hľa, teraz tu je všetkých osem kozubov aj s mramorovým schodiskom. Dôvtipne navrhnuté zábradlie z ružového dreva určite zhorelo a dali sem nové. Sťažka som prehltna, mala som pocit, že mi v hrdle narástla hrča. Chcela som, aby bol tento dom celkom nový, iný... aby po tom starom už nezostala ani len pamiatka.

Joel ma pozorne sledoval, z mojej tváre určite vyčítal viac než z Chrisovej. Keď sa nám pohľady stretli, rýchlo odvrátil zrak a gestom naznačil, aby sme ho nasledovali. Previedol nás nádhernými izbami na prvom poschodí, priam som onemela od úžasu, nezmohla som sa na slovo a na všetko sa ho vypytoval Chris, kým sme sa konečne usadili v jednom zo salónov a Joel začal rozprávať svoj životný príbeh.

Cestou sa ešte zastavil v obrovskej kuchyni, pripravil nám niečo na zahryznutie miesto obeda. Odmietol Chri-

sovu pomoc a sám priniesol podnos s čajom a obložené chlebíčky. Nemala som chuť jesť, ale ako som predpokladala, vyhladnutý Chris za niekoľko minút zhltol šesť malých chlebíčkov a už siahal po ďalšom, zatiaľ čo mu Joel nalieval druhú šálku čaju. Zjedla som jeden z tých miniatúrnych chlebíčkov bez chuti, dva razy som si odpila z pariaceho sa silného čaju a netrpezlivo som čakala, čo začne Joel rozprávať.

Prehovoril pisklavým chrapľavým hláskom, ani čo by bol zachrípnutý a artikulovanie mu robilo ťažkosti. Čoskoro som však zabudla na nepríjemný hlas a pozorne som sa započúvala do jeho rozprávania, vždy som túžila vedieť viac o našich starých rodičoch a o detstve mojej mamy. Zakrátko nám bolo jasné, že veľmi nenávidel svojho otca, až vtedy mi začal byť trochu sympatickejší.

„Vy ste volali otca krstným menom?“ vystrašene som zašepkala po prvý raz, odkedy začal rozprávať, akoby tu niekde nablízku mohol byť sám Malcolm.

Pohol úzkymi perami a vylúdl čosi, čo vyzeralo ako groteskná napodobenina úsmevu. „Samozrejme. Vždy, keď sme s bratom, ktorý bol odo mňa o štyri roky starší, rozprávali o otcovi, nazývali sme ho menom, ale nikdy nie v jeho prítomnosti. To sme sa neopovážili. No nemohli sme o ňom hovoriť ako o otcovi či ockovi, lebo to by naznačovalo hlboký citový vzťah, lenže medzi ním a nami nikdy nič také nebolo a ani sme o to nestáli. Keď už sme museli, volali sme ho otec. Ak mám pravdu povedať, obaja sme sa usilovali, aby nás nevidel a nepočul. Zmizli sme, keď mal prísť domov.

Jednu kanceláriu mal v meste, z nej riadil takmer všetky obchody, a druhú doma. Stále pracoval za veľkým masívnym písacím stolom, ktorý bol pre nás akousi bariérou. Aj doma si vždy zachovával odstup, bol nedotknuteľný. Nikdy nezaháľal, vždy niečo robil, ustavične odbiehal do svojej pracovne, kde si brával všetky medzimestské hovory, aby sme nenačúvali, ako rieši svoje obchodné záležitosti. S matkou sa rozprával len zriedkavo. Zdalo sa však, že jej to neprekáža. Občas, ale naozaj len občas, sme ho vídali, ako si

berie na kolená našu malú sestričku, a s takou zvláštnou túžbou v hrudi sme sa vtedy skryli a sledovali ho.

Potom sme sa rozprávali a čudovali sa, prečo žiarlime na Corrine, keď aj ju často trestával, a práve tak kruto ako nás. Lenže nášmu otcovi prišlo vždy ľúto, keď ju potrestal. A aby napravil, že ju ponížil, zbil, či zamkol do podkrovia, čo bol jeden z jeho najobľúbenejších trestov, kúpil jej zväčša nejaký drahý šperk alebo bábiku či inú hračku. Mala všetko, po čom by mohlo malé dievčatko zatúžiť, ale beda, ak čo len raz neposlúchla, vzal jej to, čo mala najradšej, a daroval to kostolu, ktorého bol patrónom. Plakávala, usilovala sa opäť si získať jeho náklonnosť, ale tak ako jej znenazdajky prejavil svoju lásku, vedel ju tiež razom odstrčiť.

Keď sme sa aj my s Malom pokúšali získať od neho dary útechy, otočil sa k nám chrbtom a povedal, že sa máme správať ako muži, a nie ako deti. Vždy sme si s Malom mysleli, že tvoja mama vedela, ako ísť na otca, aby dosiahla, čo chce. My sme sa nevedeli zaliečať, ani modlikať či prosíkať.“

V duchu som si predstavovala matku, keď ako dieťa pobehovala po tomto nádhernom, ale zlovestnom dome a pomaly si privykala na to, že dostane všetko, po čom zatúži, a vždy len to najdrahšie. Neskôr, keď sa vydala, vôbec neuvažovala nad tým, koľko peňazí a za čo míňa z otcovho skromného platu.

Dychtivo som počúvala Joela ďalej. „Corrine a matka sa nemali v láske. Čím sme boli starší, tým viac sme si uvedomovali, že naša matka žiarli na svoju krásnu, pôvabnú dcéru, ktorá si dokázala omotať okolo prsta ktoréhokolvek muža. Corrine bola mimoriadne krásna. Ešte aj my, jej bratia, sme cítili, že raz bude mať veľkú moc.“

Chudé bledé ruky si Joel položil na kolená. A hoci ich mal sukovité a skrivené, zachovali si ešte čosi zo svojej niekdajšej ušľachtilosti, možno to bolo tým, ako graciózne ich používal, alebo to hádam robila tá bledosť. „Pozrite na tú veľkolepú nádheru okolo nás a predstavte si, že to je domov utrápených ľudí a každý z nich sa usiluje vyslobodiť sa z pút, ktorými ich spútal Malcolm. Ešte aj naša matka bola

pod prísnu kontrolou, hoci zdedila po rodičoch obrovský majetok.

Mal utekal z bankovníctva, ktoré mu nanútil otec a ktoré tak veľmi nenávidel: často sadol na svoj motocykel a uháňal preč do hôr. Býval tam v zrube, ktorý sme spolu postavili. Pozývali sme si tam dievčatá a navzdory otcovej absolútnej panovačnosti sme robili všetko, o čom sme vedeli, že by nám to kategoricky zakázal.

V jeden hrozný letný deň sa Mal zrútil do priepasti, jeho telo museli vyhrabať z rokliny. Mal iba dvadsaťjeden. Ja som mal vtedy sedemnásť. Bol som ako polomŕtvy bez brata, po ktorom zostala len prázdnota a samota. Po Malovom pohrebe prišiel za mnou otec a prikázal mi, aby som nastúpil na bratovo miesto v jednej z bánk a prenikol do finančného sveta. Práve tak mi mohol povedať, že si mám odrezať ruky a nohy. Ešte v tú noc som utiekol.“

Akoby ten veľký dom okolo nás vyčkával, všade bolo ticho, mŕtve ticho. Aj búrka vonku zdanlivo ustala, hoci som zazrela, že sa ťažká, ako olovo sivá obloha čoraz väčšími zatahuje a hrozivo visí. Prisadla som si kúsok bližšie ku Chrisovi. Oproti nám v ušiaku tichučko sedel Joel zabratý do melancholických spomienok. My dvaja s Chrisom sme preňho prestali existovať.

„Kam ste ušli?“ spýtal sa Chris, položil šálku, pohodlne sa oprel o krásnu sedačku a preložil si nohu cez nohu. „Pre sedemnásťročného chlapca nebolo určite jednoduché, keď sa musel spoliehať len sám na seba.“

Joel precitol do prítomnosti, zdalo sa, akoby bol zaskočený, že sa opäť ocitol v nenávidenom domove svojho detstva. „Jednoduché to nebolo. V praktických veciach som sa vôbec nevyznal, ale mal som hudobný talent. Chytil som nákladný parník do Francúzska a pracoval som tam ako pomocník, aby som si odrobil cestu. Po prvý raz som mal na rukách mozole. Vo Francúzsku som si našiel prácu v jednom nočnom bare, zarobil som len pár frankov za týždeň. Čoskoro ma dlhá úmorná práca unavila a odišiel som do Švajčiarska. Chcel som sa túlať po svete a už nikdy sa nevrátiť domov. Ako hudobník som

sa uplatnil v bare v malom švajčiarskom hotelíku neďaleko talianskych hraníc a často som sa pridával k lyžiarom smerujúcim do Álp. Keď som mal voľno, zväčša som lyžoval, v lete som chodieval na bicykli alebo stopom. Raz ma priatelia pozvali na trochu riskantný výlet, mali sme na lyžiach zísť veľmi strmý svah. Vtedy som nemal viac než devätnásť. Moji štyria spoločníci sa predo mnou smiali, pokrikovali na seba a nevšímali si, že som nezvládol lyže a strmhlav sa rútil do hlbokkej ľadovej trhliny. Pri páde som si zlomil nohu. Ležal som tam jeden a pol dňa, čiastočne v šoku, keď moje slabé volanie o pomoc začuli dvaja mnísi na oslíkoch. Podarilo sa im vytiahnuť ma, ale veľa si z toho nepamätám, bol som zoslabnutý od hladu a omámený bolesťou. Prebral som sa v kláštore, okolo mňa boli usmiate, prívetivé dobromyselné tváre. Ten kláštor stál na talianskej strane Álp a ja som nevedel po taliansky ani slovo. Zatiaľ čo sa mi hojila noha, naučili ma po latinsky a využili moje skromné umelecké sklony na to, aby som im pomohol namaľovať nástenné malby a nábožnými ilustráciami vyzdobiť ručne písané texty. Niekedy som im zahral na organe. Časom sa mi noha zahojila a mohol som chodiť, ale zapáčil sa mi ich pokojný život i umelecká práca, ktorú mi dávali, hudba, ktorú som hrával pri východe alebo západe slnka, rutina tichých dní prežitých bez vzruchu v modlitbách, v práci a odriekaní. Zostal som a stal som sa jedným z nich. V tom kláštore vysoko v horách som našiel svoj vytúžený pokoj.“

Skončil svoje rozprávanie. Sedel tam a hľadel na Chrisa, potom tými svojimi vyblednutými planúcimi očami pozrel na mňa.

Jeho prenikavý pohľad ma zaskočil, no vydržala som ho, ani som nedala najavo, že k nemu cítim odpor. Nepáči sa mi, aj keď sa trochu ponáša na otca, ktorého som tak veľmi milovala, a vlastne nemám dôvod nemať ho rada. Azda sú na vine moje vlastné obavy, strach, že by snád' mohol vedieť, že Chris je môj brat, a nie manžel. Povedal mu o nás Bart? Všimol si, ako veľmi sa Chris ponáša na Foxworthovcov? Naozaj neviem. Usmieval sa na mňa, chcel si ma získať